

Poznáváme též, že není možné, aby existovaly nějaké atomy čili ze své přirozenosti nedělitelné částice látky. Kdyby totiž nějaké byly, nutně by musely být rozlehlé, a jakkoli malé bychom si je představovali, mohli bychom jeden každý z nich myšlením ještě rozdělit na dva či více menších, a tedy uznat, že jsou dělitelné. Vždyť kdykoli něco dělíme myšlením, poznáváme to právě tím jako dělitelné. Kdybychom tedy soudili, že je to nedělitelné, nesusouhlasil by náš soud s naším poznáním. Ba dokonce, kdybychom si namluvili, že Bůh chtěl způsobit, aby nějaká částička hmoty nemohla být dělitelná na jiné menší, přesto by nebylo náležité říkat jí nedělitelná. Vždyť i kdyby byl způsobil, že by ji nemohl rozdělit žádný tvor, jistě by si sám nemohl odebrat schopnost ji dělit. Je přece zjevně nemožné, aby zmenšoval své vlastní možnosti, jak bylo poznamenáno výše.¹² Absolutně řečeno tedy zůstane dělitelná, poněvadž je taková ze své přirozenosti.

Mimoto poznáváme, že tento svět, čili souhrn tělesné substance, nemá žádné hranice své rozlehlosti. Kdekoli bychom si totiž ony hranice vymýšleli, vždy bychom si za nimi nejen představovali nějaké neomezeně rozlehlé prostory, ale také bychom i poznávali, že jsou představitelné pravdivě, to jest, že jsou reálné.¹³ Je v nich tedy obsažena i neomezeně rozlehlá tělesná substance. Bylo již přece obšírně ukázáno, že idea oné rozlehlosti, kterou pojímáme v nějakém prostoru, je totožná s idejí substance tělesné.

XX.

Tím je též dokázáno, že nemohou být žádné atomy.

XXI.

Rovněž (poznáváme), že svět je neomezeně rozlehlý.

¹² Viz část I, čl. LX., s. 61n. tohoto vydání.

¹³ Představíme-li si hranici rozlehlého světa, nutně si musíme představit za touto hranicí opět rozlehlý svět. Každé těleso je totiž zcela obklopeno jinými tělesy. Není možné, aby těleso hraničilo s něčím, co není těleso. Naproti tomu představa bezmezně rozlehlého světa sporná není.